

EDUCATIEVE BACHELOR
Lager Onderwijs
Mechelen

RAPPORT ONDERWIJSSPIEGEL

Maart | 2021

1.	Opzet van de onderwijsspiegel	2
2.	Algemene conclusies van het panel	3
3.	Bespreking per thema	4
3.1	Niveau 6 en professionele oriëntatie	4
3.2	Focusthema: Inspelen op de noden van het werkveld	5
3.3	Focusthema: Instroom en doorstroom	6
3.4	Focusthema: Breed en geïntegreerd evalueren	7
4.	Ambities van de opleiding	8
5.	Bijlagen	9
5.1	Samenstelling panel	9
5.2	Programma bezoek	9
5.3	Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering	10
5.4	Descriptor van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6	11

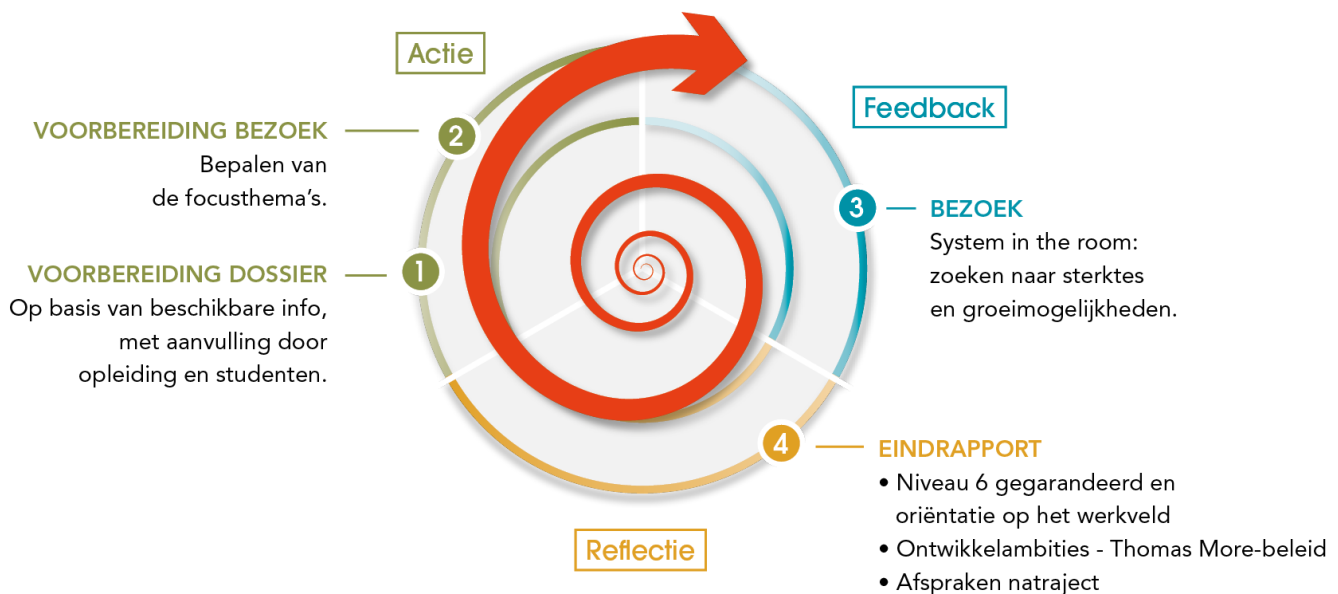
1. Opzet van de onderwijsspiegel

Leeswijzer

Het verslag start, na een schematische weergave van het proces van de onderwijsspiegel (in punt 1), met de algemene conclusies van het panel (punt 2).

De bespreking per thema (punt 3) helpt om die conclusies te kaderen en te stofferen. Mede op basis van de resultaten van de onderwijsspiegel heeft de opleiding haar ambities geformuleerd (punt 4).

De bijlagen geven extra informatie over de samenstelling van het panel, het programma van het locatiebezoek en de manier waarop we het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur hebben beoordeeld.

Actie	Feedback	Reflectie
<p>Vorbereiding dossier</p> <p>Op basis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - visie op de opleiding - opleidingsplannen - Toelichting zelfstandige stage en thema 11 - Toelichting derdegraadsstage, projectstage en stage jonge kind - tevredenheidsmetingen - SOAR opleiding - dashboard Thomas More - ECTS-fiches <p>Vorbereiding bezoek</p> <ul style="list-style-type: none"> - thema's: inspelen op de noden van het werkveld, instroom en doorstroom, breed en geïntegreerd evalueren - niveau 6 	<p>Bezoek</p> <p>Datum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 maart 2021 <p>Panel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elfriede Heinen - Ans Hubert - Maikel Somers - Tristen Boeckx - Ilse Van de Plas 	<p>Eindrapport</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapport: 23/03/2021 - Bespreking: 22/06/2021

2. Algemene conclusies van het panel

Na het bezoek concludeert het panel dat de opleiding het niveau 6 met de vereiste professionele oriëntatie realiseert.

Tijdens het bezoek zijn enkele zaken het panel opgevallen als zeer sterk:

- De studentgerichte oriëntatie van de opleiding.
- Openheid van de docenten voor veranderingen en het in vraag durven stellen van zichzelf. Daarnaast zijn de docenten gevoelig voor de verschillende actoren en houden ze vinger aan de pols om vernieuwingen en belangrijke aspecten in het curriculum te integreren.
- De goede contacten met het werkveld.
- De inspirerende campus die de opleiding en de unit mooi in de verf zet.
- De trajecten die verrijkend kunnen werken en die voor een kruisbestuiving kunnen zorgen.
- De plaats van de opleiding in de gemeenschap rondom de hogeschool.
- De kracht van de horizonstage waarbij ingespeeld wordt op de uitdagingen die er leven en studenten de kans geeft om buiten de klassieke schoolcontext treden.
- Het concept van de expertklassen.

"De opleiding is zeer praktijkgericht. De theorie kunnen uitproberen met studenten en vanaf het eerste jaar op stage gaan. Uitproberen, dat is echt een meerwaarde." (student)

De opleiding speelt reeds sterk in op de noden van het werkveld. Zowel de opleiding als alle partners van de opleiding zien een intensievere samenwerking als een meerwaarde en zien kansen in het inzetten op co-teaching. Docenten en het werkveld zien daarnaast ook kansen om samen te werken aan een meer gemeenschappelijke visie en taal in het begeleiden en evalueren van studenten tijdens de stage. Het panel ondersteunt de ambitie van alle partners tot een intensievere samenwerking en moedigt de opleiding aan te onderzoeken op welke manieren deze samenwerking verder vorm gegeven kan worden.

De opleiding slaagt erin studenten een duidelijk en realistisch beeld te schetsen van het beroep van de leraar lager onderwijs. Het panel waardeert dit.

Het panel waardeert de aandacht die de opleiding heeft voor de nazorg voor haar afgestudeerden. Het panel stimuleert de opleiding om te kijken op welke wijze een lerende community die zelfsturend van elkaar leert kan opgebouwd worden. Onlinevormen kunnen hierbij ondersteunend en drempelverlagend werken.

Instromende studenten dienen een bepaalde basiskennis te bezitten bij aanvang van de opleiding. Studenten voelen nood aan extra begeleiding in kader van het beheersen van deze vereiste basiskennis. Het panel nodigt de opleiding uit om te onderzoeken op welke manier deze begeleidingsnoden ingevuld kunnen worden.

De opleiding is zeer praktijkgericht en slaagt er in om vanaf fase 1 studenten in contact te laten komen met het werkveld. Het panel waardeert dit.

Het panel stelt vast dat de opleiding breed evalueert waar nodig. Daarnaast voelt het panel dat docenten er in slagen om een evenwicht te vinden tussen evaluator enerzijds en coach anderzijds. Het panel waardeert de inzet van de opleiding om dit waar te maken.

Docenten en werkveld zien voor de opleiding kansen om in te zetten op de uitbouw van driehoeksgesprekken in kader van een brede begeleiding en evaluatie m.b.t. stage. Het panel stimuleert de opleiding om te onderzoeken op welke manier ze dit kan inbouwen rekening houdend met tijd en middelen.

Het panel heeft tijdens de gesprekken de sterktes van zowel de dagopleiding als het verkort traject naar boven horen komen. Het panel stimuleert de trajecten om te leren van elkaar.

3. Bespreking per thema

3.1 Niveau 6 en professionele oriëntatie

Het panel stelt vast dat de opleiding het **niveau 6 realiseert** met de juiste professionele oriëntatie. Enkele vaststellingen staven dit oordeel:

- Het autonome handelen en het functioneren op bachelor niveau van studenten fase 3 en afgestudeerden komt uit de gesprekken naar voren en wordt door het werkveld bevestigd.
- Het feit dat de opleiding er in slaagt om een voorsprong te hebben op nieuwe (directe) ontwikkelingen die zich ontplooiën in het werkveld. Het stapje mee vooruit zoals bij de implementatie van het ZILL enkele jaren geleden.
- De ondernemende en onderzoekende houding die in de thema's a.d.h.v. 'onderzoeksvragen/onderzoeksopdrachten' aan bod komen. Dezelfde lijn vindt het panel terug binnen professionele leergemeenschap. Het panel merkt een opbouw binnen deze thema's om te werken naar het eindniveau toe.
- Het werkveld en de alumni geven aan dat de lat hoog ligt en afgestudeerden startklaar zijn.
- Het feit dat er altijd meerdere evaluatoren betrokken zijn bij de beoordeling van de stages en er bij twijfel nooit alleen beslist wordt, geeft o.a. een garantie voor het bewaken van de betrouwbaarheid van het eindniveau.

Met betrekking tot het **duurzame karakter** ziet het panel zowel sterktes als ontwikkelkansen voor de opleiding. De opleiding hanteert het principe van meerdere evaluatoren bij het bepalen van het eindcijfer in kader van de stages. Uit de gesprekken blijkt dat docenten bij twijfel beroep kunnen doen op collega's en hanteert de opleiding het meerogenprincipe. Het panel ervaart dit als sterk en nodig. Het panel adviseert de opleiding om, in kader van transparantie en betrouwbaarheid van de eindbeoordelingen binnen de stages, eenzelfde sjabloon over de verschillende trajecten heen te hanteren en ziet dit als een kans om het meerogenprincipe en de kwaliteit: m.n. transparantie en objectiviteit te versterken.

"Er is een dossierverantwoordelijke [die het dossier voorbereidt]. En daarna wordt er samen met de poule tijd gependend in het doorspreken van elk studentendossier zodat er een gelijke bril is in het beoordelen." (docent)

De generieke beoordelingsinstrumenten met normbeschrijvingen die de opleiding hanteert, ziet het panel als waardevol. Het panel ziet een ontwikkelkans voor de opleiding om deze instrumenten samen met haar **partners verder af te stemmen**. Op deze manier kan de opleiding bewaken dat deze instrumenten afgestemd en gekend zijn door studenten, docenten en het werkveld. Uit de gesprekken blijkt immers dat de opleiding in het verleden haar beoordelingsinstrumenten aftoetste aan de hand van intervisiemomenten. Het panel ziet dit als een sterkte en vraagt aan de opleiding om te zoeken naar manieren om dit terug vorm te geven.

"Het is een uitdaging om nieuwe mentoren naar de hogeschool te krijgen. Vroeger zette we hier sterk op in." (docent)

Het panel stelt vast dat het competentiemodel afgestemd is op de visie van de opleiding en ervaart dit als een sterkte. Naar aanleiding van het gesprek en het vooronderzoek van de aangereikte documenten en producten met betrekking tot het eindniveau stelt het panel vast dat de **afstemming** van het **competentiemodel met de DLR** onvoldoende geëxpliciteerd is. Het panel raadt de opleiding aan om via een denkoefening de relatie tussen het competentiemodel en de DLR sterker te expliciteren en ziet voor de opleiding de kans om aan de hand van deze denkoefening te bewaken dat alle DLR binnen haar curriculum aan bod komen en afgetoetst worden. De afstemming tussen de beoogde leerresultaten en de criteria m.b.t. de eindtoetsing komt de transparantie en inzichtelijkheid van de wijze waarop de beoordeling verloopt ten goede. Zo kan de opleiding de complementariteit van opleidingsonderdelen waarmee ze het eindniveau afgetoetst optimaal benutten.

3.2 Focusthema: Inspelen op de noden van het werkveld

De opleiding zoekt samen met het panel naar manieren om de wisselwerking met haar partners verder te stimuleren met een gezamenlijk win-win effect.

De opleiding zet sterk in op het inspelen op de noden van het werkveld. Docenten spreken de ambitie uit om na te denken op welke manier de wisselwerking diepgaander vorm gegeven kan worden, hoe studenten meer op de werkvloer kunnen vertoeven en op welke manier er meer expertise van de hogeschool naar de lagere school kan vloeien en omgekeerd. Het panel waardeert dit en stelt vast dat alle partijen open staan voor een **intensievere samenwerking**. Het werkveld geeft in dit verband aan dat de wisselwerking tussen hogeschool en basisschool nog sterker kan. Het panel verneemt uit de gesprekken dat er reeds enkele mooie initiatieven bestaan en stimuleert de opleiding te onderzoeken op welke manieren de wisselwerking tussen opleiding en werkveld nog sterker uitgebouwd kan worden.

“Een afstemming is belangrijk, er komen ideeën en expertise vanuit hogeschool maar ook vanuit het praktijkveld. Er is een wisselwerking vanuit de hogeschool maar dat kan versterkt worden.” (werkveld)

De vertegenwoordigers van het werkveld waarmee het panel gesproken heeft, geven aan nog meer te willen inzetten op **co-teaching**. Het werkveld ziet samen onderwijs bieden als een sterkte. Het panel nodigt de opleiding uit te kijken in welke mate ze dit nog meer kan realiseren en dit in samenwerking met het werkveld. Het panel maakt hierbij wel de nuance om niet uit het oog te verliezen dat studenten goed voorbereid moeten worden op de job en de reële taakbelasting van het beroep zoals ze zijn

“[...] Het samen voor de klas staan en de samenwerking tussen leerkrachten en studenten, verder vormgeven. [...] Of samen een engagement op de werkvloer opnemen en hiermee aan de slag gaan lijkt me heel waardevol.” (werkveld)

De opleiding slaagt er in om studenten een duidelijk en realistisch beeld te schetsen van wat het inhoud om leraar lager onderwijs te zijn. Studenten getuigen van een goed zicht op de inhoud en de verwachtingen van een leraar lager onderwijs. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding om een **duidelijk beeld te creëren m.b.t. de opleiding en job** voor haar studenten.

Het panel voelt uit de gesprekken dat de opleiding wil inzetten op het **bieden van nazorg** aan haar alumni. Het panel waardeert de gedrevenheid van de docenten om dit waar te maken. Levenslang leren en het vormen van een community zijn factoren die naar voren komen als essentieel om dit waar te maken. Studenten en alumni geven aan dat het vormen van een **community** vanaf fase 1 belangrijk is. Het panel moedigt de opleiding aan te bekijken welke pistes bewandeld kunnen worden om een lerende groep, waar kritische partners (docenten, studenten, alumni en werkveld) zelfsturend van elkaar kunnen leren, op te bouwen.

“Studenten kunnen terecht bij hun lagere school, maar op termijn willen wij ook iets betekenen voor onze afgestudeerden. [...] als je drie jaar weg bent, dat je nog kan terugkomen [naar de hogeschool] en kan vertellen wat je hebt meegemaakt, dat je input kan krijgen en met die input verder aan de slag kan gaan.” (docent)

Alumni en studenten geven aan dat initiatieven vanuit de opleiding niet altijd fysiek dienen plaats te vinden. Uit de gesprekken blijkt dat **online aanvullende alternatieven** bepaalde drempels zoals tijd en verplaatsing wegnemen. Het panel moedigt de opleiding aan om te onderzoeken of ze een platform kan creëren voor niet verplichte ontmoeting die langdurig en structureel opgebouwd kan worden.

“[...] we mogen niet vergeten, wat we geleerd hebben tijdens de coronacrisis. Maar ik denk dat als je afwisselt tussen online en in het echt je veel meer mensen gaat bereiken. [...] Online, je bent er direct en dan komt het niet bovenop je werk.” (alumnus)

3.3 Focusthema: Instroom en doorstroom

De opleiding gaat samen met het panel op zoek naar hoe ze de juiste profielen kan aantrekken en hen doorheen de opleiding kan meenemen. De opleiding wil inzetten op het inspelen op de verschillende ritmes van studenten zowel wat betreft begeleiden als excelleren.

Uit de gesprekken blijkt dat instromende studenten dienen te beschikken over een bepaalde **basiskennis**. Docenten geven aan dat basiskennis een belangrijke onderdeel is om te kunnen starten binnen de opleiding. De opleiding zet in op het aanbrengen en toetsen van deze inhoud via de verplichte instaptoets en het OPO basiskennis. Studenten uit het regulier traject geven aan nood te hebben aan **extra begeleiding en ondersteuning** op basis van de resultaten van de instaptoets enerzijds en het doorlopen van het opleidingsonderdeel basiskennis anderzijds. Dit vanuit het oogpunt om zichzelf op vakinhoudelijk vlak te versterken. Het panel waardeert de openheid van studenten en docenten en vraagt aan de opleiding om te onderzoeken op welke manier de opleiding tegemoet kan komen aan de extra begeleidingsnoden die studenten ervaren.

[...] bijvoorbeeld twee uurtjes wiskunde, waar we samen met de docent, door de moeilijke stukken lopen en er een moment wordt voorzien waarop ik vragen kan stellen over bv. breuken en schalen. In plaats van zelfstudiepakketten" (student)

Studenten uit het verkorte traject ervaren de combinatie werk-gezin-studie vaak als een struikelblok. Zij zien voor de opleiding kansen om nog meer in te zetten op het aanbieden van **planningsvaardigheden en leren leren**. Studenten uit het reguliere traject geven aan dat hier binnen het reguliere traject sterk op ingezet wordt. Het panel waardeert dit en moedigt de opleiding aan te kijken op welke manier ze extra ondersteuning op vlak van planning en leren leren binnen het verkorte traject (verder) kan inbouwen.

"Ik denk dat het leren leren, het plannen, soms te weinig aanwezig is Meer een leren leren traject, een opvolgtraject in bv: het eerste jaar zou helpen." (student)

Studenten spreken de droom uit om nog meer te willen **leren van elkaar** binnen de opleiding. Ook docenten dromen van het uitbouwen van een context waarin studenten over alle fasen heen kunnen leren van elkaar bv. binnen eenzelfde stageschool. Het panel moedigt de opleiding aan om na te denken over hoe studenten uit alle fasen aan kruisbestuiving kunnen doen en elkaar kunnen inspireren en ondersteunen.

"Als ik een stoute droom mag uitspreken: dan zou ik een stageschool willen hebben, waar 1ste,2de en 3de jaar studenten elkaar kunnen gaan coachen en ook op informele momenten [zaken] kunnen uitwisselen." (docent)

Vanaf fase 1 komen studenten binnen de opleiding in contact met het werkveld. Studenten en docenten beamen dat de opleiding **zeer praktijkgericht** is. Het panel waardeert de praktijkgerichte focus binnen de opleiding.

[...] dat het een praktijkgerichte opleiding is ervaar ik ook. We doen korte theoretische kennis en krijgen redelijk snel de kans om dat toe te passen, met kinderen of met medestudenten via microteaching." (student)

Studenten voelen een nood om groei- en sterke punten doorheen verschillende stages mee te nemen en hier op in te zetten doorheen het gehele traject dat zij doorlopen. Studenten zien kansen om op deze manier hun groei in kaart te brengen en hierop in te spelen tijdens o.a. stages. Het panel volgt het idee om de **groei van studenten over de verschillende stages** mee op te volgen en dit te verankeren. Het panel nodigt de opleiding uit om na te gaan welke stappen ze kan zetten om dit (verder) te realiseren.

Het panel verneemt van docenten en het werkveld de vraag om nog meer in te zetten op een **gemeenschappelijk verhaal**, gedeelde taal en visie met betrekking tot de **stage** en het evalueren ervan, in samenwerking met het werkveld. Het panel ziet kansen voor de opleiding om hier structureel, rekening houdend met tijd en middelen, op in te zetten. Het aanbieden van online oplossingen kan hier een ondersteuning in zijn.

“Ik zou heel graag een intensief traject lopen, waar we met de mentoren en docenten kunnen nadenken, over hoe willen we de studenten begeleiden doorheen hun opleiding en de stages samen vorm geven. . Het gemeenschappelijk verhaal, de tijd krijgen om met een gedeelde taal en gedeelde visie tot die stage te komen.” (docent)

Het panel heeft tijdens de gesprekken de sterktes van zowel de dagopleiding als het verkort traject naar boven horen komen. Het panel stimuleert de trajecten om te leren van elkaar. Op deze manier is kruisbestuiving tussen deze trajecten mogelijk.

3.4 Focusthema: Breed en geïntegreerd evalueren

De opleiding wil meer inzetten op een brede en geïntegreerde evaluatie van studenten. De opleiding zoekt samen met het panel naar hoe ze, in samenwerking met haar partners, breed en geïntegreerd kan evalueren. Daarnaast kijkt de opleiding samen met het panel hoe docenten het evenwicht tussen evaluator en coach kunnen bewaken.

Uit de gesprekken voelt het panel dat de opleiding reeds een **mooi evenwicht** heeft gevonden tussen de rol van evaluator enerzijds en coach anderzijds. Docenten stellen zich flexibel op in het opnemen van beide rollen. Studenten beamen dit en zien een goede balans tussen beide als een meerwaarde. Het inzichtelijk maken van de wijze waarop studenten geëvalueerd worden aan de hand van o.a. studiewijzers en het gebruik maken van de stagepoule om evaluaties bij collega's af te toetsen dragen hier aan bij. Het panel waardeert de flexibiliteit van docenten en moedigt de opleiding aan hier blijvend op in te zetten.

“[Om goed te kunnen begeleiden maar ook te beoordelen] heb je meer ogen nodig. Om dat gefundeerd te kunnen doen. We bespreken dit zeker met de stagepoule. [...] Het aftoetsen met die stagepoule en kijken of we op dezelfde golflengte zitten. Om ook de subjectiviteit zo veel mogelijk objectief te houden.” (docent)

Het breed evalueren wordt op dit moment reeds ingezet binnen de opleiding. Het panel voelt uit de gesprekken dat de opleiding een **evenwicht** vindt in het **breed evalueren** daar waar nodig en/of mogelijk. Het panel ziet de curriculumopbouw in de vorm van thema's als een sterkte om het breed en geïntegreerd evalueren mogelijk te maken en vraagt aan de opleiding hier blijvend op in te zetten.

“[...] in de thema's [komt dat] wel goed aan bod en daar wordt ook vanuit verschillende invalshoeken gekeken. Peer to peer evaluatie, schriftelijk examen, mondeling examen waar we de taak moeten toelichten.” (student)

Docenten dromen van een brede begeleiding en evaluatie van de stage en dit met verschillende actoren over een langere periode. Docenten en het werkveld getuigen over de potentiële meerwaarde die **driehoeksgesprekken** zouden kunnen bieden in het breed begeleiden en evalueren van de stage. Ook studenten beamen dit. Het panel verneemt van zowel docenten als het werkveld dat er onvoldoende tijd is om dit te realiseren. Rekening houdend met tijd en middelen ziet het panel een opportuniteit om dit online in te bouwen. Het panel moedigt de opleiding aan om dit te onderzoeken en daar waar mogelijk is in te bouwen.

“Soms ontbreekt het aan tijd of plaats of plek om er met de mentor en student naar te kijken. Door omstandigheden lukt dat soms wel, via pauze waar je apart kan gaan zitten en dan is dat wel een meerwaarde. Driehoeksgesprekken, organisatorisch zijn we daar nog niet op uit hoe we die droom realiseren.” (docent)

Het panel stelt vast dat de opleiding zelfevaluatie en zelfreflectie als rode draad vormgeeft binnen de dagopleiding. Studenten zien dit als een sterkte en beschouwen het continu stilstaan bij de eigen sterktes en werkpunten als een belangrijke voorwaarde om het eigen leerproces in handen te nemen. Uit de gesprekken komt naar voren dat dit in mindere mate aanwezig is in de verkorte trajecten. Docenten getuigen van een gebrek aan tijd die hier aan de basis ligt. Het panel erkent dit en moedigt de opleiding aan te bekijken in welke mate **reflecteren als proces** ook binnen de verkorte trajecten (verder) vorm gegeven kan worden.

4. Ambities van de opleiding

De opleiding wil komende academiejaren aan de slag gaan met de feedback vanuit de onderwijsspiegel. In kader daarvan werd door de opleiding een werkveldplan opgemaakt waarmee er intensief ingezet zal worden op alle aspecten die te maken hebben met het werkveld (cf. samen onderwijs en stages aanbieden). De focus hierbij is het zoeken naar een win-win. In kader van bovenstaande ambitie werd reeds contact opgezocht met het interne sandboxproject: 'after more'.

Daarnaast formuleert de opleiding haar ambitie m.b.t. het curriculum van de dagopleiding. Dit werd recent vernieuwd waardoor een evaluatie van het curriculum aan de orde is. In dat kader zullen de aanbevelingen m.b.t. het kader voor instroom, studeerbaarheid maar even goed ook de sterktes zoals de expertklassen en horizonstage meegenomen worden. Aanvullend neemt de opleiding ook hier de ontwikkelpunten met betrekking tot het afstemmen van het competentieprofiel en de DLR op.

Allerlaatst zal de opleiding volgend academiejaar 2021-2022 de trajecten van de zij-instromers hertekenen zodat deze volledig afgestemd kunnen worden op die specifieke doelgroep en de grote noden uit het werkveld.

5.1 Samenstelling panel

Voor de onderwijsspiegel werkt Thomas More met een panel bestaande uit een voorzitter, vertrouwd met het hoger onderwijs en het brede domein waarbinnen de opleiding zich beweegt, een domeindeskundige, actief (geweest) in eenzelfde of een verwante opleiding, een werkveldvertegenwoordiger, een student en een interne onderwijsdeskundige.

De leden van het panel zijn in elk geval onafhankelijk aan de opleiding. Zij zijn noch als begeleider/coach, noch als docent of evaluator, noch als student betrokken bij de opleiding. Samenstelling van het panel voor de opleiding Elektromechanica:

- Elfriede Heinen, voorzitter. Elfriede Heinen was tot mei 2018 onderwijskundig consultant bij de federatie van het katholiek hoger onderwijs in de Franstalige gemeenschap en is (gewezen) vice-president en lid van AEQES secretariaat en steering committee.
- Ans Hubert, domeindeskundige. Ans Hubert is sinds 2012 opleidingshoofd van de EB leraar lager onderwijs aan Hogeschool PXL.
- Maikel Somers, werkveldvertegenwoordiger. Maikel Somers is bachelor leerkracht lager onderwijs. Hij startte als klasleerkracht en werd vervolgens zorgcoördinator binnen de lagere school. Sinds januari 2018 werkt hij als directeur van de basisschool Sint-Ludgardis in Antwerpen.
- Tristen Boeckx, student.
- Ilse Van de Plas, intern onderwijsdeskundige. Ilse Van de Plas is master Pedagogische Wetenschappen - Onderwijskunde en volgde de specifieke lerarenopleiding. Zij startte haar loopbaan in de hogeschool in 1998 in de Lerarenopleidingen (eerst als docent en stagecoördinator, later als adjunct-departementshoofd en opleidingshoofd). Sinds 2012 is ze als onderwijsondersteuner verbonden aan de Dienst Onderwijs. Ze ondersteunt opleidingsteams en docenten in het optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs en heeft zich verdiept in kwaliteitsvolle toetsing. Verder coacht ze startende docenten op het vlak van algemene didactische vaardigheden.

5.2 Programma bezoek

- 08.30 - 09.00 uur | Voorbereiding panel
- 09.00 - 09.15 uur | Toelichting door de opleiding
- 09.15 - 10.15 uur | Inspelen op de noden van het werkveld
kern: Op welke manier kan de opleiding de wisselwerking met haar partners in het werkveld verder stimuleren? Hoe kan de opleiding het werkveld sterker betrekken met win-win effect? Hoe kan de opleiding haar partners betrekken bij o.a. het curriculum? Wat kan de rol van de opleiding zijn in bv. het begeleiden van alumni? Welke rol kan de opleiding spelen in aanvangsbegeleiding bij alumni van de opleiding? Hoe kan de opleiding ervoor zorgen dat studenten voldoende voorbereid zijn op de realiteiten van vandaag?
- 10.45 - 11.45 uur | Instroom en doorstroom
kern: Wat kan de opleiding doen om de juiste profielen van studenten aan te trekken voor de opleiding en hen doorheen het traject mee te nemen? Hoe kan de opleiding de studeerbaarheid (zowel inhoudelijk als organisatorisch) optimaliseren? Op welke wijze kan de opleiding inspelen op de verschillende ritmes van studenten en inzetten op enerzijds excelleren en anderzijds begeleiden?
- 12.00 - 13.30 uur | Lunch en bezoek aan de infrastructuur (online)

- 13.30 - 14.30 uur | Breed en geïntegreerd evalueren
kern: Hoe kunnen docenten omgaan met de rol van coach enerzijds en evaluator anderzijds? Hoe kan de opleiding haar verschillende stakeholders betrekken als partner om samen te evalueren (cf. werkveld, studenten) Welke kansen liggen er om enerzijds breed en anderzijds geïntegreerd te evalueren? Op welke manier kan de opleiding holistisch evalueren binnen haar curriculum en welke verschillende evaluatievormen kan de opleiding hiervoor inzetten?
- 15.00 - 16.00 uur | Eindniveau
kern: Kan de opleiding het niveau 6 en de professionele oriëntering van haar afgestudeerden garanderen? Zijn ze voorbereid op de start als beginnende professional?
- 16.00 - 17.30 uur | Intern overleg
- 17.30 - 18.00 uur | Terugkoppeling

5.3 Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering

Thomas More bewaakt het eindniveau van de opleidingen via verschillende invalshoeken en betreft op die manier alle relevante stakeholders bij deze beoordeling:

Bevraging van werkveld

Dit geeft een indicatie van de tevredenheid van het werkveld over de afgestudeerden als startende professional en hun kennis en vaardigheden in het domein.

De opleiding expliciteert op welke manier ze het eindniveau van haar studenten beoordeelt

De opleiding Lager Onderwijs beoordeelt het eindniveau van de studenten uit het reguliere traject op basis van de zelfstandige stage en Thema 11: 'Durven doen'. Voor de studenten uit het verkorte traject gebeurt dit met drie stages; m.n. 'Het jonge kind', 'Derdegraadstage' en 'Projectstage'.

Aftoetsen van de toetsing door een medewerker van het team onderwijs

De onderwijsdeskundige in het panel onderzoekt ter voorbereiding van het bezoek de beschikbare documenten in verband met de beoordeling van het eindniveau: o.m. de ECTS-fiches, handleiding, evaluatieformulieren, producten van eindtoetsing. De belangrijkste vaststellingen vanuit dit vooronderzoek zijn:

- De opdrachten die behoren bij eindtoetsing bevatten voldoende elementen die aansluiten bij de descriptors voor niveau 6 en zijn representatief voor de beroepstaken van een beginnende professional.
 - Studenten worden uitgedaagd om te innoveren en initiatief te nemen in Thema 11: 'durven doen' of de 'projectstage'.
 - In de opbouw van de stages is een evolutie naar groeiende complexiteit en autonomie zichtbaar, wat uitmondt in autonoom handelen tijdens de 'Zelfstandige stage' of 'Derdegraadstage'.
 - De stagebeoordelingsformulieren met ankercompetenties en bijhorende normbeschrijvingen en de generieke beoordelingskaders voor de eindbeoordeling van de stages bevatten voldoende indicatoren/criteria die aansluiten bij de descriptors voor niveau 6
 - De ankercompetenties zijn inzichtelijk en transparant voor docenten, werkveld én studenten
 - Er zijn meerdere beoordelaars betrokken bij de beoordeling van de stages (stagebegeleider, mentor en (zelfstudent));
- O.b.v. aangeleverde documenten en beoordelingscriteria worden de in de bijhorende ects-fiches, stagegidsen of cursussen vooropgestelde doelen bereikt.
 - In de ECTS-fiches of betrokken cursussen wordt er niet systematisch een koppeling gelegd met de DLR's. Wanneer de koppeling wel gemaakt wordt, is dit met de vorige versie van de DLR's. De geactualiseerde versie wordt hierbij (nog) niet gebruikt.
 - De ECTS-fiche van Thema 11 'Durven doen' is niet ingevuld. In de Canvascursus van het OPO is informatie terug te vinden m.b.t. de doelen, toetsing en inhoud.

- De opleiding beschikt over domeinspecifieke leerresultaten en er is een aanzet tot een leerresultatenmatrix.
 - De opleiding stelt dat de DLR vertaald werden naar ankercompetenties, die op zich geconcretiseerd werden in deelcompetenties en concrete doelstelling. Een overzicht van deze vertaalslag was niet aanwezig in het aangeleverde materiaal.
 - De samenhang tussen de DLR's, het competentiemodel met de ankercompetenties en het curriculum is niet duidelijk/helder.
 - Het is niet duidelijk op welke manier de ankercompetenties vertaald worden naar de leerdoelen van de opleidingsonderdelen
- Op basis van de aangeleverde informatie kan niet afgeleid worden of de toetsing binnen de opleiding gebaseerd/afgestemd is op de DLR's en/of ankercompetenties met bijhorende deelcompetenties. De opleiding beschikt niet over een toetsmatrix (niet aanwezig in de aangeleverde informatie).
 - Bij de beoordeling van de stages wordt gebruik gemaakt van de ankercompetenties. Bij elke ankercompetentie hoort een normbeschrijving die (afhankelijk van de stage) verder onderverdeeld wordt in deelcompetenties. In de aangeleverde informatie is niet terug te vinden hoe deze normbeschrijvingen en deelcompetenties gradueel opgebouwd worden en hoe ze zich verhouden tot de DLR's van de opleiding.
 - Het is niet duidelijk of en op welke manier de DLR's, ankercompetenties en/of deelcompetenties in de verschillende OPO's worden afgetoetst.
 - Het is niet duidelijk hoe de verschillende OPO's en bijhorende producten die door de opleiding vooropgesteld worden m.b.t. de toetsing van het eindniveau zich tot elkaar verhouden (zijn ze complementair? Is er overlap?).

Beoordeling van eindproducten en gesprek met recent afgestudeerden tijdens het bezoek

Het panel ging het gesprek met

- pas afgestudeerden over hun eindbeoordeling;
- werkveldvertegenwoordigers over hun ervaringen met pas afgestudeerden;
- studenten over de stage;
- docenten en de opleidingsmanager over de eindtoetsing in het algemeen.

Tijdens het gesprek kwamen volgende aspecten aan bod: begeleiding, de effectiviteit in functie van het beroep, ervaringen als startende professional ...

Het panel heeft vooraf ook de producten van eindtoetsing van een aantal pas afgestudeerden onderzocht.

5.4 Descriptoren van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6

Kennis en vaardigheden

- kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch evalueren en combineren
- complexe gespecialiseerde vaardigheden toepassen, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten
- relevante gegevens verzamelen en interpreteren, en geselecteerde methodes en hulpmiddelen innovatief aanwenden om niet-vertrouwde complexe problemen op te lossen

Context, autonomie en verantwoordelijkheid

- handelen in complexe en gespecialiseerde contexten
- functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief
- medeverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van collectieve resultaten

THOMAS
MORE

CONTACT

Ellie Lefevre
Opleidingsmanager
+ 32 (0) 14 56 23 10
Ellie.lefevre@thomasmore.be

VOLG ONS

fb.com/LeraarLagerOnderwijs.ThomasMoreBE
Twitter @ThomasMoreBE
instagram.com/ThomasMore.BE
#wearemore

www.thomasmore.be